

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę w dniu 14 marca 2023 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Chcę dziś poruszyć ważny problem, który dotyka nas wszystkich – brak dostępności leczenia psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży. To niezwykle ważny temat, który wymaga natychmiastowych działań ze strony rządu.

Obecnie wiele dzieci cierpi z powodu chorób psychicznych, a ich stan zdrowia jest często zaniedbywany lub ignorowany przez system opieki zdrowotnej. W wielu regionach naszego kraju nie ma wystarczającej liczby specjalistów psychiatrów i psychologów, którzy mogliby udzielić odpowiedniej pomocy. Co więcej, brakuje miejsc w szpitalach psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży, a kolejka osób oczekujących na poradę psychologiczną lub psychoterapię dramatycznie rośnie. Za katastrofalną należy uznać sytuację, gdy karetka jadąca z pilnie potrzebującą pomocy osobą młodocianą jest na miejscu zawracana, ponieważ w specjalistycznych ośrodkach brakuje miejsc. Nie można zapominać, że choroby psychiczne mają negatywny wpływ nie tylko na samych chorych, ale także na ich bliskich i całe społeczeństwo. Bez właściwej opieki dzieci i młodzież cierpią, a ich problemy mogą się jedynie pogłębiać.

Zwracam uwagę, iż władze od dawna powinny być gotowe do podjęcia natychmiastowych działań na rzecz poprawy sytuacji w lecznictwie psychiatrycznym dzieci i młodzieży. Należy zwiększyć liczbę poradni psychologiczno-psychoterapeutycznych w I stopniu referencyjnym w każdym powiecie poprzez zwiększenie wyceny świadczeń NFZ i odbiurokratyzowanie procedur, a także zwiększyć liczbę oddziałów dziennych dla dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie wyceny świadczeń NFZ i inwestycyjnych nakładów budżetowych na ich utworzenie.

W trybie pilnym należy zaangażować w reformę psychiatrii dziecięcej również ministerstwo edukacji oraz ministerstwo polityki społecznej, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje zrzeszające psychologów i psychoterapeutów dziecięcych. Obecna reforma przerzuciła cały ciężar działań na Ministerstwo Zdrowia. Zapomniano, iż należy koordynować działania pomocowe w środowisku dzieci i młodzieży, tj. w szkole i w domu. Konieczna jest również kampania edukacyjna, która podniesie poziom świadomości społecznej na temat chorób psychicznych i zachęci do poszukiwania pomocy.

W związku z niniejszym zadaję następujące pytania.

1. W jaki sposób rząd ma zamiar realizować kompleksowe wsparcie psychologiczne i psychiatryczne dla młodzieży, która wymaga pomocy?
2. Czy rząd zamierza zwiększyć liczbę psychologów ogólnodostępnych dla młodzieży, w szczególności poza szkołą?
3. Czy rząd zastanawiał się nad promowaniem specjalizacji psychiatrii dziecięcej wśród studentów medycyny?
4. Jakie fundusze są planowane na realizację wsparcia zdrowia psychicznego młodzieży? Czy ta kwota będzie się co roku zwiększać?
5. Czy został zauważony problem braku specjalistów oraz miejsc do opieki psychologicznej lub psychiatrycznej dla młodzieży? Jeśli tak, to jakie zadania rząd zrealizuje w najbliższym czasie, aby zapobiec problemowi? Co zostało dotychczas zrealizowane? W jakim stopniu, w państwa opinii, dany proces jest skuteczny?
6. Czy zmianie ulegnie program nauczania nauczycieli, tak by kładziono większy nacisk programowy na radzenie sobie z problemami dzieci, szczególnie tych, które wymagają wsparcia psychologicznego?
7. Czy zmianie ulegnie program nauczania w szkole podstawowej, tak by kładziono większy nacisk na rozwijanie czynników społecznych, budowanie relacji itp.?
8. Jaka jest rola psychologicznych poradni oświatowych nadzorowanych przez ministrowa edukacji, które są biernym elementem wprowadzanej reformy psychiatrii dziecięcej?
9. Jak ministerstwo edukacji definiuje rolę psychologów szkolnych w reformie psychiatrii dziecięcej?
10. Czy ministerstwo polityki społecznej planuje opracowanie programu pomocy rodzinie, która wymaga wsparcia psychologicznego, lub procedury pomocy dzieciom i osobom młodym w przypadku braku współpracy rodziców z instytucjami pomocy społecznej, ośrodkami pomocy psychiatrycznej i opieki zdrowotnej lub ośrodkami terapii uzależnień?

11. Czy rozważana jest możliwość, aby osoby posiadające ograniczoną zdolność do czynności prawnych mogły samodzielnie uczęszczać na wizyty do psychologów, bez zgody opiekuna prawnego?

Kazimierz Kleina